

Priprema, planiranje i koordinacija hitne evakuacija- iskustva i prakse

Dragiša Ristić

Direktorat za vanredne situacije

Beograd 15-17.04.2019

Evakuacija

- Pojam- Evakuacija predstavlja plansko i privremeno premeštanje ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara državnih organa, privrednih društava sa ugrožene teritorije na bezbednu teritoriju

Vrste evakuacije

- U zavisnosti od stepena opasnosti i mogućih posljedica, evakuacija može biti potpuna i djelimična, a po vremenu izvođenja pravovremena i naknadna.
- Potpuna evakuacija obuhvata evakuaciju cjelokupnog stanovništva sa teritorije ili dijela teritorije opštine, koja može biti zahvaćena elementarnom nepogodom i drugom nesrećom.
- Djelimična evakuacija obuhvata evakuaciju samo određenih kategorija stanovništva kao što su: 1) majke sa djecom do 14 godina života, odnosno druga lica koja su u skladu sa zakonom dužna da se staraju o čuvanju i njegovanju djece do 14 godina života; 2) trudnice; 3) bolesna lica, lica sa invaliditetom, djeca sa smetnjama u razvoju i druga lica kojima je neophodna tuđa pomoć i njega; 4) lica mlađa od 16 godina života i starija od 65 godina života.
- Pravovremena evakuacija podrazumijeva potpunu ili djelimičnu evakuaciju koja se izvodi prije nastanka elementarne nepogode i druge nesreće.
- Naknadna evakuacija podrazumijeva potpunu ili djelimičnu evakuaciju koja se izvodi po nastanku elementarne nepogode i druge nesreće ili po njenom prestanku.

Priprema evakuacije

- Pripremu, koordiniranje i sprovođenje evakuacije sa teritorije jedne na teritoriju druge opštine vrše Koordinacioni tim i opštinski timovi.
- U sprovođenju evakuacije dužni su da učestvuju državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave, Ministarstvo, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, Crveni krst, humanitarne i druge organizacije koje mogu pomoći u efikasnom sprovođenju evakuacije.
- Stanovništvo područja na kome je naređena evakuacija mora se preseliti u drugu opštinu na određeno mjesto i u određeno vrijeme. Preseljenje stanovništva u drugu opštinu ne smije da dovede do narušavanja izvršavanja njenih funkcija. Troškovi smještaja evakuisanog stanovništva obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Osnovni pojmovi i definicije

- **Evakuacija**
- **Polazno mjesto**
- **Bezbjedno mjesto**
- **Koridor evakuacije**
- **Prvi izlaz**
- **Direktni put 1**
- **Realni put 1**
- **Etažni izlaz**
- **Krajnji izlaz**
- **Primarni koridor za evakuaciju**
- **Brzina evakuacije**
- **Vrijeme evakuacije**
- **Vrijeme pripreme za evakuaciju**
- **Vrijeme evakuisanja**
- **Put evakuacije**

Primjer evakuacije-osnovna škola

- upoznati sve zaposlene sa postupcima u slučaju nastanka zemljotresa ili požara kao indukovane posljedice zemljotresa,
- upoznati sve zaposlene sa postupcima prilikom sprovođenja evakuacije,
- odrediti po dvije osobe u svakom odjeljenju koje će biti odgovorne za sprovođenje evakuacije, od čega jedna osoba treba da organizuje evakuaciju, a druga da utvrdi da li u učionici ima učenika koji su ostali i da izvrši njihovo prebrojavanje na mjestu za evakuaciju,
- odgovornim osobama posebno se mora naznačiti obaveza njihovog smirenog i autoritativnog izdavanja komandi o sprovođenju evakuacije,
- odrediti osobe koje će da evakuišu učenike sa posebnim potrebama u skladu sa prioritetom;
- uskladiti način komuniciranja između odgovornih osoba za sprovođenje evakuacije, kako ne bi došlo do zagušenja na stepeništu prilikom izlaska učenika,
- odrediti mjesta za evakuaciju van objekta, tako da učenici iz jedne učionice budu na jednom mjestu radi lakšeg prebrojavanja,
- pripremiti obrasce koji će omogućiti lakše evidentiranje evakuisanih osoba na mjestu evakuacije,
- definisati način obavještavanja najodgovornije osobe o broju evakuisanih lica,
- utvrditi način i postupak vraćanja zaposlenih i učenika u objekat.

Etape evakuacije

Proces spašavanja se dijeli na četiri etape-faze, i to:

- ***Prva etapa*** od polaznog mjesta (PM) do prvog izlaza (PI),
- ***Druga etapa*** od prvog izlaza (PI) do etažnog izlaza ka stepeništu (EI),
- ***Treća etapa*** niz stepenište do krajnjeg izlaza (KI),
- ***Četvrta etapa*** od krajnjeg izlaza (KI) do bezbjednog mjesta (BM), odnosno, obuhvata kretanje od izlaznih vrata objekta do bezbjednog mjesta van objekta.

Hvala na pažnji